

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

”Projekttitel: Avelsarbete för djurvälstånd i kötttrasbesättningar (nöt)

NAB, Nordisk Avelsförening för Biff Fraser, är den i Sverige gemensamma organisation som företräder den renrasiga aveln på, i landet, förekommande kötttraser (nöt). NAB ansvarar för stambokföringen av renrasiga kötttrasdjur och är delägare och huvudintressent i Svensk Kötttrasprövning AB. Renrasiga djur är en förutsättning för att bruksbesättningarna ska kunna arbeta genomtänkt med korsningsprogram och för att vi ska kunna bibehålla en effektiv produktion med god djurvälstånd i landet. Att sprida kunskaper om avel och renrasiga kötttrasdjur är viktigt för NAB då ingen annan organisation i landet arbetar med motsvarande uppgift. Arbetet inom NAB utförs huvudsakligen av förtroendevalda avelsuppfödare.

Det finns en stor oro för kalvbrist i Sverige i framtiden då antalet mjölkkor stadigt minskar. För att bibehålla den svenska nötköttproduktionen krävs att antalet dikor istället ökar. Detta är också av största vikt för det framtida hävdandet av värdefull naturbetesmark. Den första insats som bör göras är dock att tillse att fler av de kalvar som faktiskt föds också överlever, en ren djurvälståndsfråga. Att öka kunskapen om avel bidrar till att både få fler överlevande kalvar samt också till att vi på sikt kan få fler dikor.

Projektet avser att arrangera och genomföra sammanlagt 6 kursdagar med två olika teman under 2017. Den ena temat riktar sig till de som arbetar på slakteri- och husdjursföreningar. Det andra temat riktar sig till producenter med produktion av dikalv för försäljning till liv eller för uppfödning till slakt. Kursledare är agronom Helena Stenberg, Svenska Köttföretagen AB.

Innehållet i kursdagarna är bland annat följande:

- Grundläggande genetiska termer
- Gången i ett aktivt avelsarbete
- Vilka egenskaper är aktuella att förbättra i en dikobesättning? Vad kännetecknar dessa egenskaper genetiskt? Hur kan egenskaperna mätas och registreras?
- Vad är ett avelsmål och varför är det viktigt att avelsmål finns?
- Avelsvärdering. Vilka officiella avelsvärden finns och hur ska de tolkas? Vilka avelsvärden behöver jag i första hand ha koll på i min besättning?
- Exteriörbedömning, hur och varför?
- Individprövning, vilka egenskaper mäts och hur redovisas de?

Kursdagarna delfinansieras med medel från landsbygdsprogrammet. Kursdagarna har genomförts under hösten 2017.

Projekttitel: Informationsmaterial till nystartade avelsbesättningar köttras

Bakgrund till ansökan: NAB, Nordisk Avelsförening för Biff Fraser, är den i Sverige gemensamma organisation som företräder den renrasiga aveln på, i landet, förekommande köttraser (nöt). NAB ansvarar för stambokföringen av renrasiga köttrasdjur och är delägare och huvudintressent i Svensk Köttrasprövning AB. Renrasiga djur är en förutsättning för att bruksbesättningarna ska kunna arbeta genomtänkt med korsningsprogram och för att vi ska kunna bibehålla en effektiv produktion med god djurvälstånd i landet. Att sprida kunskaper om avel och renrasiga köttrasdjur är viktigt för NAB då ingen annan organisation i landet arbetar med motsvarande uppgift.

För att bibehålla den svenska nötköttproduktionen krävs att antalet dikor istället ökar. Detta är också av största vikt för det framtida hävdandet av värdefull naturbetesmark. Att underlätta för dem som vill starta upp en ny avelsbesättning med köttrasdjur är ett led i arbetet för att på sikt få fler dikor i landet. Ett enkelt informationsmaterial bidrar även till att bibehålla den goda djurvälstånd genom att färre misstag begås vid t ex valet av djurmateriäl.

Projektet kommer att framställa ett skriftligt, tryckt informationsmaterial riktad till företag som avser att börja med renrasavel med målet att producera avelsdjur för avsalu. Materialet ska vara lätt att ta till sig. Manus kommer att författas av agronom Helena Stenberg. Administrationen av projektet och kontakter med tryckeri- och layoutföretag kommer att delas mellan Helena Stenberg och av NAB utsedd person.

Materialet ska bland annat innehålla följande:

- Inköp av livdjur. Vad bör man tänka på vid val av individer?
- Aktuella smittskyddsprogram
- Officiell kontroll. Varför? Vart vänder jag mig? Vad krävs? Hur?
- Stambokföring, hur går det till? Vilka krav finns?
- Officiell avelsvärdering. Varför? När? Var hittar jag värdena?
- Individprövning. Varför? Hur?
- Marknadsföring av besättningen. Tips.
- Rasföreningar, vad gör de? Hur får jag kontakt?

Projektet finansieras med hjälp av medel från landsbygdsprogrammet. Broschyren färdigställdes under 2017 och kan laddas ner på denna hemsida.

